

متن پرسش

با سلام و احترام خدمت استاد گرامی . ضمن تسلیت ایام فاطمیه سوالاتی در مورد بانوی بزرگوار اسلام حضرت فاطمه (س) داشتم : ۱) آیا حضرت فاطمه (س) هم همچون خداوند صفاتشان از ذاتشان جدا نیست؟ به این معنی که آیا فاطمه عین فاطر است یا نه ؛ صفات ایشان بر ایشان عرض گشته ؟ اگر جواب احتمالی این است که حضرت فاطمه عین اسم فاطر خداوند است پس قبل از ظهور این اسم خداوند ، حضرت فاطمه خلق نشده بودند در صورتی که حضرت علی خلق شده بودند(منظور حقیقت حضرات است نه شخصشان) . و این در تناقض با این مطلب به نظر میرسد که حقیقت فاطمه و علی (ع) از وحدت یکسانی برخوردار باشند و به نوعی حقیقت فاطمیه را متکثر تر از حقیقت علویه نشان میدهد ! اما اگر جواب احتمالی این باشد که حقیقت فاطمیه در عین وحدت است و فاطمیت او مربوط به نزول او به مراتب پایین تر میشود ؛ در این صورت تناقض وجود دارد با تعریفی که از فاطمه (س) هست. مگر نه این که فاطمه ، فاطمه بودنش به مفطوریت اوست ؟ ۲) آیا اگر مفطوریت را از فاطمه (س) برداریم در این صورت میشود حقیقت علویه ؟ ۳) اگر جواب سوال فوق خیر میباشد آیا میتوان حالتی متصور شد که صفتی عرضی نباشد اما عین آن موجود هم نباشد ؟ ۴) ابن عباس در حدیث عجیبی میگوید : "ما کنت ادری ما فاطر السموات والارض حتی احتکم الی اعرابیان فی بئر". یکی از آن ها (اعراب) میگفت : "انا فطرتهما" و میخواست بگوید من ابتدا این چاه را حفر کردم و من صاحب اولش هستم . و ابن عباس میگوید از این جا فهمیدم که این یک خلقت صد در صد ابتدایی "" در انسان "" است. میخواهم بدانم که ارتباط فطرتی که خمیره ی انسان بر آن مفطور گشته با اسم فاطر خداوند چیست ؟ سوالم را واضح تر بیان میکنم . با توجه به این که همه چیز برای خلق شدن عین ربط به فاطر هستی ، زهرا (س) است چه طور امکان خلق موجوداتی فاقد فطرت (حیوان ها) وجود دارد ؟ مگر نه این که آن ها برای

متن پاسخ

باسمه تعالی؛ علیک السلام: تمام مجردات ذات و صفاتشان متحد است، منتها خداوند وجودش از خودش است و بقیه وجودشان از خدا است و هر وجودی در هر مرتبه‌ای صفات خاص خود را دارد که از وجود و ذاتش جدا نیست. لذا هر موجودی مظهر صفت و یا صفات خداوند می‌تواند باشد که بحث آن در برهان صدیقین مبسوطاً آمده است، شاید اگر آن بحث را دنبال کنید سؤال خود را روشن‌تر بیان بفرمایید. موفق باشید